

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4XEObd/5/2017
Identifikačné číslo spisu:	6405201014
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6405201014.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., proti povinnej: C. F., rod. K., nar. X. A. XXXX, zomr. XX. A., naposledy bytom G., o vymoženie pohľadávky oprávneného 706,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 11Er/117/2005, o odvolaní a dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoE/31/2014-61 z 30. apríla 2014, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 11Er/117/2005-31 z 11. decembra 2013 vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, ako aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoE/31/2014-61 z 30. apríla 2014 vo výroku o potvrdení uznesenia okresného súdu vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, z r u š u j e a vec v zrušenej časti v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

II. Konanie o odvolaní oprávneného z a s t a v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie uznesením č. k. 11Er/117/2005-31 zo dňa 11. 12. 2013 exekúciu vedenú voči povinnej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým so sídlom exekútorského úradu v Bratislave pod sp. zn. EX 121/2005, na základe Notárskej zápisnice sp. zn. N 3432/2004, NZ 76191/2004, spísanej dňa 16. 10. 2004 notárkou JUDr. Jarmilou Kováčovou so sídlom notárskeho úradu v Bratislave, vyhlásil za neprípustnú a podľa § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ju zastavil. Súčasne uložil oprávnenému povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. Vladimírovi Königovi trovy exekúcie vo výške 13,49 eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia.

2. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., uznesením č. k. 17CoE/31/2014-61 zo dňa 30. 04. 2014 uznesenie prvoinstančného súdu vo výroku, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. Súčasne zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 06. 2014.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu v časti výroku o potvrdení prvoinstančného uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote dovolanie argumentujúc tým, že:

a/ súdy rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p.),

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. b/ O. s. p.),

c/ v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p.),

d/ vo veci konajúce súdy svojím postupom odňali oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.),

e/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

4. Na základe tvrdení uvedených v dovolaní oprávnený dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhol konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. prerušiť a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Navrhol tiež, aby dovolací súd postupoval podľa § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu. Dovolateľ si zároveň uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

5. Povinná, resp. jej opatrovníčka ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

6. Proti tomu istému uzneseniu odvolacieho súdu v časti výroku o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. podal oprávnený odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p. - správne malo znieť „písm. f/“), napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), súčasne že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadal uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval podľa § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O. s. p..

9. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§

236 ods. 1 O. s. p.).

10. V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.. Dovolateľom napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich, pretože odvolací súd síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa v predmetnej veci nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., preto dovolanie oprávneného podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

11. Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., na ktorú je dovolací súd s prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., povinný vždy prihliadnuť (či už to účastník namietá alebo nie). Najvyšší súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p., ktoré ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených vád možno totiž dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

12. Po preskúmaní s vecou súvisiaceho spisu dovolací súd zistil, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p..

13. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 ods. 1 O. s. p.). Spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou alebo vyhlásením osoby za mŕtvu (§ 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

14. Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci. Uvedené zákonné ustanovenie ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť si všímať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity účastníka, t. j. spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva, resp. ukladá (§ 19 O. s. p.). Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 Občianskeho zákonníka).

15. Z obsahu spisu vyplýva, že povinná zomrela v Banskej Štiavnici dňa 24. 03. 2013, t. j. po začatí konania (10. 02. 2005), ale pred rozhodnutím súdu prvej inštancie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení dňa 11. 12. 2013 (č. l. 31). Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodovania prvoinštančného súdu už povinná spôsobilosť byť účastníkom konania nemala. Ak súd napriek tejto skutočnosti o práve či povinnosti povinnej rozhodoval, zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p. (ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania). Jeho rozhodnutie je z tohto dôvodu zmätočné a nesprávne a z rovnakého dôvodu je nesprávne aj následné rozhodnutie odvolacieho súdu.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preto na základe vyššie konštatovaných skutočností dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom (prvom) výroku, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení,

podľa § 449 ods. 1, ods. 2 C. s. p. zrušil a vec v tejto časti vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). V ďalšom konaní, v ktorom je prvoinštančný súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.), vysporiada sa s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p.. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

17. Vo vzťahu k odvolaniu oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici v časti jeho výroku o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (druhý výrok) Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže o odvolaní oprávneného konať.

18. Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol účastníkom konania už v mnohých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých tak, ako aj v tomto prípade, podal odvolanie proti rozhodnutiam odvolacích súdov, ktorými zamietli jeho návrhy na prerušenie konania. Najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4OboE/7/2013 z 31. 10. 2013, sp. zn. 4OboE/27/2013 z 30. 12. 2013, sp. zn. 4OboE/112/2013 z 31. 01. 2014, sp. zn. 4OboE/38/2014 z 31. 07. 2014 a sp. zn. 4OboE/140/2014 z 31. 03. 2015), zdôrazniac skutočnosť, že a/ odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b/ rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím odvolacieho súdu, c/ najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania odvolania, resp. § 12 a § 34 C. s. p. v znení účinnom ku dňu rozhodovania najvyššieho súdu). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa s právnymi závermi v nich vyjadrenými stotožňuje v celom rozsahu.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho v časti výroku, ktorým zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania, podľa § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. zastavil.

20. O náhrade trov konania o odvolaní najvyšší súd nerozhodoval, a to vzhľadom na skutočnosť, že i keď zastavenie konania o odvolaní oprávneného z procesného hľadiska zavinil samotný oprávnený tým, že týmto opravným prostriedkom napadol rozhodnutie odvolacieho súdu, a teda povinná ako úspešná procesná strana by mala nárok na náhradu trov odvolacieho konania, u povinnej zanikla jej spôsobilosť byť účastníkom konania (naviac dedičské konanie po jej osobe bolo zastavené), preto vo vzťahu k jeho osobe už nie je možné priznať, resp. nepriznať právo na náhradu trov konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.